

DE
EXORCIZANDIS OBSESSIS

A DAEMONIO.

TITULUS DECIMUS QUINTUS.

SUMMARIUM PRIMUS.

- 1 Exorcistatus Ordo ad hoc institutus.
- 2 Apostoli hunc Ordinem exercuerunt.
- 3 In nova Ecclesia Clerici exorcistae hoc fecerunt.
- 4 Facultas, seu jurisdictio sublata fuit Clericis ab Episcopis.
- 5 Episcopus solus facultatem tradit exorcizandi.
- 6 Aetas, et alia requisita in exorcista.
- 7 Formula hujus facultatis.
- 8 De jure quilibet ordinatus exorcista potest ordinem exercere.
- 9 Ex communi praxi pertinet ad Sacerdotem.
- 10 Exorcista, cum sit Sacerdos, potest benedicere.
- 11 Clericus peritus in exorcizando, potest dispensari.
- 12 Si in actu exorcizandi adesset Sacerdos, Clericus debet desistere.
- 13 Quae necessariae sint in perito exorcista?
- 14 Exorcismi operantur Divina virtute.
- 15 Exorcista debet esse alienus ab Avaritia.
- 16 Sancta Sancte tractanda.
- 17 Constantia necessaria Exorcistae.
- 18 Exorcista debet esse humilis.
- 19 Humilitatis virtutes, et effectus.
- 20 Aetas matura esse debet in Exorcista.
- 21 Gravitas, et maturitas morum consideranda in Exorcista.
- 22 Exorcista debet artem didicisse a libris.
- 23 Philosophiam naturalem, et Theologiam callere debet.
- 24 Non omnes qui videntur Daemoniacis, sunt tales.
- 25 Daemon est febris secundum Platonicos.
- 26 Mulieres facile se fingunt Daemoniacas.
- 27 Signa ad cognoscenda maleficia.
- 28 Causae propter quas Deus permitat Daemones vexare corpora.
- 29 Multi morbi a Daemone procedunt.
- 30 Experimenta facienda ab exorcista.
- 31 Verba habent vim ex institutione Dei.
- 32 Verba Sacrae Scripturae maxime valent.
- 33 Daemones timent verba Sacrae Scripturae.

- 34 Verba Sacrae Scripturae repetenda sunt.
- 35 Diabolo nihil credendum.
- 36 Exorcista non debet opus imperfectum relinquere etiamsi longum sit.
- 37 Affectio Daemoniaca potest apparere infirmitas naturalis.
- 38 Diaboli impedimenta ne liberentur obsessi.
- 39 Praeceptum tacitum faciendum super energumeno.
- 40 Visiones, Somnia, et Apparitiones sunt tormenta a Diabolo.
- 41 Magorum auxilium implorandum non est.
- 42 Fraus Daemonis in relinquendo Energumenum, in puris naturalibus.
- 43 Oratio } sunt arma potentissima contra
- 44 Jejunium } Diabolum.
- 45 Daemon delectatur crapula.
- 46 An exorcista, vel energumenus debeat esse jejunus?
- 47 Exorcistae debent se parare per dies ad hoc opus.
- 48 Triduum Jejunium ab aliquibus statuitur.
- 49 Alii praescribunt jejunium unius diei.
- 50 Locus aptus ad exorcizandum est Ecclesia.
- 51 Exorcizatio debet semper fieri cum assistentia arbitratorum.
- 52 Quinam debeant esse praesentes ad exorcismos?
- 53 Tempus exorcizandi Energumenos.
- 54 Daemones suscitare possunt tempestates Deo permittente.
- 55 Tempore Bladarum, et fructuum non sunt Exorcizandi Obsessi.
- 56 Sacramentum poenitentiae prodest Energumeno.
- 57 An permitti possit energumenis sumptio Eucaristiae?
- 58 Qui muniendi, et qui privandi sint hoc Sacramento.
- 59 Crucis signo Daemones repelluntur.
- 60 Reliquiae sanctorum maxime ad id valent.
- 61 Reliquiae quomodo exhibendae energumenis?
- 62 Eucharistia non est ponenda super caput Obsessi.
- 63 Verboritas fugienda ab exorcista.
- 64 Exorcista studere debet obedientiam Daemonis.
- 65 Daemon aliquando fingit Divinitatem.
- 66 Animae Defunctorum non vagantur per aliorum corpora.

1 Inter Remedia Divina, et Spiritualia, seu Ecclesiastica ad liberandos a Diabolo obsessos, praecipuum locum tenet *Exo resistatus*: estque Ordo, nempe Sacramentum a Christo Domino institutum tunc, cum *convocatis duodecim Discipulis suis, dedit illis potestatem Spirituum immundorum, ut ejicerent eos, et curarent omnem languorem, Math. 10.* unde nemo est, qui dubitare possit de hujusmodi Ecclesiastica potestate, quam usque a primis temporibus exercebant Apostoli, ut Lucas scribit in *Actis*, et Ignatius Martyr in *Ep. Antioch.* quos refert Martinus del Rio *disquis. mag. lib. 6. cap. 2. sect. 3.*

2 3 Post Apostolos, initio nascentis Ecclesiae Clericis in hoc Ordine constitutis munus exorcizandi committebatur, quia tunc tanta erat Energumenorum copia, ut quasi Greges ad Ecclesiam accederent, teste Greg. de Valentia *tit 4. disp. 6. q. 1. punc. 3.* Insuper multa erat copia Baptizandorum, a quibus Daemonia ejicere oportebat; pauci enim erant tunc Sacerdotes, Turrecrem. in *cap. Sacerdos, de consecr. dist. 4.*

4 5 Tractu temporis vero, per Episcopos ista facultas Clericis sublata fuit, quamvis in exorcistatus ordine constitutis, ob multa scandala; quae in dies oriebantur, ex eorum imperitia:

nam quamvis istud remedium spirituale ab omni periculo, et suspitione careat, animae semper prosit, corpori vero nunquam noceat, nihilominus cum maxima cautela adhibendum est, ut effectum suum sortiatur. Propterea inter munera Episcopalia illud hodie est, non solum exorcistatus ordinem conferre, sed post illud, facultatem quoque, et jurisdictionem impertienti cui magis videbitur; nam antequam quis exorcistatus officio utatur, de multis docendus, et instruendus est, ut rite et recte ilud perficiat.

6 Quamvis itaque in hunc Ordinem assumpto, confestim Daemones abiurare (quod proprie Exorcistae nomen designat) ac expellere ex vi Ordinis liceat; attamen receptae potestatis, non nisi ex Superioris, hoc est Ordinarii, consensione, plenum sibi ministerium relaxatur. Nihilominus ne inutilis in Clericis videatur iste Ordo, si communicaturis Energumenis, vel venerationi, vel perceptioni Sanctissimae Eucharistiae videatur nefarius obsistere spiritus, ejus interdum increpare audaciam, retundere superbiam, ac sistere conatum humili deprecatione ad Deum praemunitus, nequaquam Exorcista prohibetur. Et idem dicitur ut obsessos a Daemone reddat aptos ad interessendum Sacrificio Missae. Itaque in hunc Ordinem cooptandum, ut recte, et fructuose se gerat in suo munere, et latius sermone cultum, et probitatis vitae cultorem esse oportet: prout docet Cabrim. *direct. ordin. de exorcist. Ordine. cap. 15. in Praefatione.*

Igitur Sacerdoti petenti facultatem exorcizandi, seu potius jurisdictionem ampliativam facultatis in Ordine receptae, solus Episcopus concedere potest, vel ejus Vicarius, Barbos. *de Ep. p. 2. alleg. 11. numer. 11.* Sed nulla, quod sciam, apud Scriptores extat formula hanc facultatem concedendi, et quod gravius est, neque diligentissimus Monacellius in ejus *Formulario Legali practico*, illam exhibet, quando signa referunt Daemoniaci agnoscendi *T. 3. t. 1. for. 47. adnot. 4.*

Verum, ut pro meis viribus omni expectatione satisfactionem, hanc formulam, ad instructionem Cancellariorum Episcoporum afferam, quam mihi humanissime tradidit Dominus meus Michael Archangelus Berti, dignissimus Ecclesiae Ferrariensis Praepositus, quem honoris causa nomino, estque talis formula illa, quam ipse adhibebat tunc, cum Vicarii Generalis munus implebat, tam Ferrariae, quam in aliis Civitatibus. Tenor autem Formulae hujusmodi facultatis hic est.

EORMULA LICENTIAE EXORCIZANDI.

7 "Tibi R. N. cujus probata vita, laudabiles mores, et fidei constantia propriae idoneitatis praebent testimonium, facul-

tatem concedimus (non uteris tamen a Kal. Maji ad Kal. Novembris) Exorcizandi a Daemonibus obsessos, in Ecclesia, non ante Solis Ortum, nec post ejusdem Occasum, admissis tantum aliquibus probatae vitae Sacerdotibus, expulso reliquo Populo: et quatenus exorcizanda sit Mulier, ad eam non appropinquaveris plusquam exigat modestia, et coram pluribus ejus consanguineis, aut affinibus id semper agas. Cautum insuper te volumus, ne ullo quaestu, ac mercedis spe movearis; imo nec aliquid recipias, quod pro suscepto onere remunerationis umbram gerat. Utaris quidem ritualis Romani instructione, non vero precibus, et conjurationibus in ipso rituali contentis, et a Catholica Ecclesia non approbatis: quare pocula Obsesso non propines, nec Uncionibus, parvis Crucibus, aliisque insolitis Ritibus utaris. . . . Praesentibus ad. . . . vilitur. In fidem, etc."

N. Episcopus, etc.

L. ✠ S.

N. Cancellarius.

Hac munitus facultate, et jurisdictione Sacerdos (quae in scriptis esse debet juxta allegata a *Sacerdotal, Brixinen. et Act. Mediol.*) priusquam hoc munus exerceat, diligenter attendat quae in generali Ritualis Romani Rubrica circa modum exorcizandi, exponuntur, videlicet.

§. I. Sacerdos, seu quivis alius legitimus Ecclesiae Minister, vexatos a Daemone exorcizaturus, ea qua par est pietate, prudentia; ac vitae integritate praeditus esse debet: qui non sua sed Divina fretus virtute, ab omni rerum humanarum cupiditate alienus, tam pium opus ex charitate constanter, et humiliter exequatur. Hunc praeterea maturae aetatis esse decet, et non solum officio, sed etiam morum gravitate reverendum.

8 9 10 Quamvis ministerium exorcizandi, quilibet exorcista rite ordinatus exercere possit, *Can. perlectis, dist. 25.* tamen, ex communi Ecclesiae praxi, ad Sacerdotes proprie, ac principaliter pertinet, ob dignitatem adeo eminentem, per quam super Angelos, et Daemones evehuntur. Ratio notissima est, quia, cum praeter exorcismos perfici quoque debeant multae Benedictiones, cum haec omnia explere nequeat simplex exorcista, convenientius fiunt per Sacerdotem.

11 Neque per hoc quod Rubrica dicit: *Seu quilibet alius legitimus Ecclesiae minister*, intelligi debet de Sacerdote in genere loquendo, sed respective; nempe si daretur casus, in quo Sacerdos peritus non adesset, et e conversus Clericus reperiretur bene instructus, tunc Clerici exorcistae munus esse hoc officium praestare. Ubi nota, quod per *ly legitimus*, venit ille tantum, qui potestatem habet delegatam, seu facultativam ab Ordinario: Caeteri possunt esse Ministri, sed non legitimi, quia ab Ordinario non approbati:

12 In casu vero, quod Clericus exorcista munus istud exereret se ab illo abstinere deberet, si adesset praesens aliquis in supremo Ordine constitutus, qui solus, hac nostra aetate, officium pellendi Daemones prestaret, Barbos. *de Ep. p. 2. art. 11. num. 11.*

13 *Pietate, prudentia, Integritate, etc.* Tria haec potissimum necessaria sunt in perito exorcista: Pietas, ut fidem alteri instillare valeat: Prudentia, ut non nisi quae fieri possunt, tentet: Vitae integritas, ut Daemon illud redarguere non valeat Evangelico sarcasmo: *Medice cura te ipsum*, Luc. 4.

14 *Divina fretus virtute; etc.* Exorcista non de sua, sed de Domini praesumere debet virtute, prout narrat M. del Rio, *disq. Mag. l. 6. sect. 1. c. 2.* fecisse B. Urimarum Episcopum. Christus enim, qui exorcismos instituit, atque adhibuit, virtutem illis tradidit supernaturalem, ut docet P. Thyraeus *p. 3. de Daemoniac. c. 43.* nam satis ridiculum est, putare res posse effingi naturales, quae naturaliter operando Daemonem cogant, qui factus est ut nihil timeat. Torreblanc. *l. 4. c. 6. num. 20.*

15 16 *Cupiditate alienus, etc.* Ad hunc locum spectant quae diximus in Titulo primo generali: *De his quae in Sacramentorum administratione generaliter servanda sunt*, §. 13. Et quamvis Exorcismi non sint Sacramenta, sed Sacramentalia; atamen haec quoque ab omni avaritiae, et cupiditatis labe immunita esse debet, quia Sancta sunt, et Sancte tractanda, ut alibi diximus. Quapropter in formula licentiae exorcizandi, hoc maxime incultatur, ut hoc pacto argumentum omnimodae avaritiae auferatur; et ita Haeretici redarguere nequeant opus tantum, tanquam ad emungendas pecunias institutum, *Conc. Provinc. 2.*

17 18 19 *Constanter et humiliter exequatur.* Cum maxima versutia Diabolus praeditus sit, omnes vias tentat, ut exorcistam taedio afficiat, longa, et diuturna pertinacia permanendo in corpore obsessi. quare qui constantis, et intrepidi animi virtutem habere desperat, non vincit, sed vincitur a Diabolo pertinaci. Humilitas porro est virtus ex diametro opposita Diabolo, qui Pater est superbian, et propterea contra eundem magnam virtutem habet, et a S. Bernardo, *Serm. 85.* vocatur flagellum Diaboli: sicut in humilitate salus custodiatur,

et eadem vincitur superbia, Sylveira *in Evang. T. 1. l. 2. q. 2. n. 5.*

20 21 *Maturae aetatis, etc.* Aetas in suscipiendo Ordine exorcistatus sufficit, ut ad decimum tertium annum ordinandus pervenerit, Barbos. *d. num. 2.* sed cum haec aetas non sit praefixa a Concilio Tridentino, attendenda est quae a Canone praescribitur, ut decimum referunt Armendar. et Barbosa *locis citatis.* Quo vero ad exercitium hujus Ordinis per delegationem, matura aetas requiritur, quae annorum numero non commensuratur, sed prudentiae dono, et gravitate, seu maturitate morum. Certe necesse est, ut etiam in exteriori aspectu, exorcista venerabundus sit, nec nimis Hominum familiaris, quo fit, ut ab aspectu ejus quandoque deterreantur Daemones.

§. II. Ut igitur suo munere recte fungatur, cum alia multa sibi utilia documenta, quae brevitatis gratia hoc loco praetermittuntur, ex probatis Authoribus, et ex usu nosse studeat, tum haec pauca magis necessaria diligenter observabit.

22 23 Ne Exorcista in varios incidat errores, atque ne in judicando de maleficiis caecutiat, ac se ipsum, et aegros in foveam praecipiter, praeter morales virtutes, quibus imbutus, esse debet, necesse est quoque, ut artem hanc e libris ediscat et prae omnibus. Philosophiam naturalem, et Theologiam calleat, ut recte dignoscat remedia, quae in casibus occurrentibus adhibenda sint.

§. III. Imprimis, ne facile credat, aliquem a Daemone obsessum esse, sed nota habeat ea signa, quibus obsessus dignoscitur ab iis, qui vel atra bile, vel morbo aliquo laborant. Signa autem Daemonis obsessantis sunt: ignota lingua loqui pluribus verbis, vel loquentem intelligere: distantia, et occulta patefacere: vires supra aetatis, seu conditionis naturam ostendere, et id genus alia, quae cum plurima concurrunt, majora sunt indicia.

24 25 26 Si omnes illi, qui Daemoniaco morbo se laborare dicunt, vere Daemoniaci essent; pene totus Orbis esset a Daemone obsessus, et praecipue totus Foeminarum grex:

quemcumque enim morbum (qui plures sunt) incurabilem reputant, hunc cum Daemone partem habere concludunt, ac si vera esset, et irrefragabilis, opinio, et sententia illa Plotini, et Marsilii Ficini, omnem Febrem Daemonem esse *Ennead.* 4. 2. Quare prudens Exorcista illud in primis corde recogitabit, a Spiritu Sancto nobis traditum: *Qui cito credit, levis est corde. Eccli.* 19. Ex centum enim corporibus, quae a Daemone obsessa dicuntur, vix duo erunt vere maleficiata, et haec ut plurimum erunt Foemellarum, quae plurimis morbis obnoxiae esse solent, et fingunt se esse Daemoniacas, licet non sint, *Monacell. d. p. 3. t. 1. for. 47. n. 4.*

27 28 29 Quare ad dignoscendam, quantum fieri possit, hanc veritatem, Rubrica nostra plura signa affert, per quae vere discerni possit morbus fictitius a reali, et naturalis a supernaturali: Sed praeter haec signa allegata a Rituali, multa alia affert Sacerdotale Brixinen. *dist. 10. c. 26. num. 3.* multa Martinus del Rio *disq. Magic. l. 6. qu. 3. sect. 2.* a Monacell. *d. l.* distincte enumerata. Hoc unum tantum dicam, Deum permittere, Daemonem introire in hominum corpora, et ea vexare pluribus de causis. Quod autem arte et potentia Cacodaemonum, Deo permittente, hi, et alii mirabiles morbi procurentur et causentur in corporibus humanis, in vindictam scelerum impiis, aut in meritum Coronae piis, probat autoritate Sacrae Scripturae, Sanctorum Patrum, Doctorum et exemplorum Stengel. *Mund. theor. l. 4. cap. 18. per. tot.* ubi ait: negantes morbos nonnullos a Daemonibus provenire, inter Ethnicos, et Atheos esse annumerandos.

§. IV. Haec autem ut magis cognoscat, post unum, aut alterum exorcismum, interroget obsessum, quid senserit in animo, vel in corpore, ut sciat etiam ad quaenam verba magis Diaboli conturbentur, ut ea deinceps magis inculcet, ac repetat.

30 31 32 33 Ea quae in hoc paragrafo continentur, adeo clara sunt, ut nulla indigeant explicatione. De experimento faciendo ab Exorcista fit mentio, ut duo potissimum agnoscat, nempe, an patiens sit vere a Daemone vexatus: hoc cognito, quae verba sint magis adhibenda ad illum fugandum: quamvis enim nulla verba vim habeant naturalem aliquid efficiendi more agentis physici, attamen sunt quaedam verba, quae habent vim operandi ex instituto Dei, et eorum effectus est supernaturalis; del Rio *d. l. 6. Anacephal. monit. 5.* et haec verba sunt Sacra. Ex. gr. *Deum, qui te genuit, dereliquisti; et*

oblitus es Dei Creatoris tui; Deuteron. 32. Sive; *Ecce vicit Leo de Tribu Juda; ex Apoc. 5.* et alia Symboli Apostolici, Christi Nativitatem, Passionem, Mortem, Resurrectionem, ac Judicium extremum denotantia: quae omnia, cum Daemonibus statum felicissimum, a quo ceciderunt, Christique virtutem, ac fortitudinem, qua eorum dissipatae sunt vires, objiciant, hi superbissimi statum suum miserrimum, impotentiam, et virium imbecillitatem ad mentem sibi revocantes, summopere contristantur: a qua tristitia ut se ipsos eripiant, quos vexatos homines detinent, quandoque derelinquunt, vel saltem confusi, non adeo graviter laedunt, aut acriter torquent. Insuper ad haec verba Daemones facilius commoventur, et id eo facilius signum optatum praebent evidenter de eorum incolatu in humano corpore ab illis vexato: propter quod admonendus est, Sacerdos, ut illa saepius, et gravius repetat, atque ad taedium perducatur tam nefandum habitatorem.

§. V. Advertat, quibus artibus, ac deceptionibus utantur Daemones ad Exorcistam decipiendum: solent enim ut plurimum fallaciter respondere, et difficile se manifestare, ut Exorcista diu defatigatus desistat, aut infirmus videatur non esse a Daemonio vexatus. Aliquando postquam sunt manifesti, abscondunt se, et relinquunt corpus quasi liberum ab omni molestia, ut Infirmus putet, se omnino esse liberatum: sed cessare non debet Exorcista, donec viderit signa liberationis.

35 36 De Diabolicae fraudis versutia satis constat apud homines Fideles, et communiter Diabolus appellatur deceptor impostor, fallaciarum, ac dolorum Artifex; ideoque nihil ei credendum esse, etiam si veritatem patentissimam promat, quia cum sit Pater mendacii, semper saltem de aequivoco timeri debet. Regula igitur generalis pro Exorcista, in hoc casu, est, ut nihil fidem praestet signis, et verbis Diaboli, atque semper de dolo formidet: nec per hoc, quod in longuum procedat exorcizatio, debet Sacerdos opus suum relaxare, sed magis, ac magis insistere, et vires omnes renovare, ut tandem Inimicus taedio affectus extrudatur omnino.

§. VI. Aliquando etiam Daemones ponunt quaecumque possunt impedimenta, ne infirmus se subjiciat exor-

cismis, vel conantur persuadere infirmitatem esse naturalem, interdum in medio exorcismi faciunt dormire infirmum, et ei visionem aliquam ostendunt, subtrahendo se, ut infirmus liberatus videatur.

37 38 39 Sicuti quandoque infirmitas naturalis, ab aliquibus judicatur supernaturalis, nempe quod sit invasio Daemonis: ita aliquando evenire potest, ut affectio vere Daemoniaca videri possit infirmitas naturalis. In primo casu est illusio aegri sic volentis, vel sic fingentis: in secundo vero est illusio Daemonis sic conantis, ut exorcismorum remedio non succuratur Patienti. Hoc itaque est unum ex impedimentis a Textu allatis, per quae induci potest obsessus ad non se subjiendum exorcismis: sed peritus Exorcista hoc, et alia hujusmodi impedimenta, caute advertere debet: et regula generalis est, ut Praeceptum tacitum a Sacerdote fiat supposito Energumeno, ut se manifestet. Procul dubio si tali morbo supernaturali laborat, patefiet; et velit, nolit, ad exorcismos accedet, tanta est Sacerdotalis potestas. Vidi ego euergumenum furentem, et catenis vinctum supra currum ductum ad peritissimum Exorcistam, qui erat R. Dominicus Collina Avunculus meus, Ecclesiae Plebis Vigarani in Dioec. Ferrariensis. Archipresbyter, cujus memoria in benedictione fit. Nulla humana vis Energumenum e Curru amovere valebat, ut descenderet ad Ecclesiam, ubi a piissimo Archipresbytero Exorcista stante ad Portam majorem cum superpelliceo, et stola, expectabatur. Itaque desperato humano auxilio, currum intra Ecclesiam trahere jam jam decreverant Rustici, et secum Energumenum factum ad instar Montis plumbei gravissimi, et immobilis: cui improbo concilio non consentiens laudatus Parochus: sistite, inquit, ad Valvas Coemeterii: Aeger, Deo dante, de se descendet; factoque tacito praeecepto Daemoni, ut gravitatem omnem a miserrimo patiente auferret, solutis vinculis, ipse illico descendit, et intera Ecclesiam, ad Sacerdotis nutum se recepit tamquam agnus mansuetus, et docilis. Ecce quam renuat Daemon ab accessu ad Exorcistas, et exorcismos, et ecce quam facile ista resistentia vincatur. Sane dereliquerat eum Diabolus, sed fecte, ut Aeger liber appareret: noviter vero a Sacerdote vibratis exorcismis, se manifestavit; quorum virtute postea aufugit, liberumque Infirmum plene reliquit.

40 Visionibus demum, et somniis quandoque Daemon vexat Energumenos, necnon imaginariis apparitionibus, per quas (cum praecipue rerum Sacrarum sint) fit, ut Aeger sola divina somniando, videatur Deo dilectus, et non in manibus Diaboli. Ista vexatio, eodem modo, quo aliae, manifestari potest, si exor-

cismi, et praeepta fiant, quorum imperio Diabolus parere tenetur.

§. VII. Aliqui ostendunt factum maleficium, et a quibus fit factum, et modum ad illud dissipandum: sed caveat, ne ob hoc ad Magos, vel ad Sagas, vel ad alios, quam ad Ecclesiae Ministros confugiat, aut ulla superstitione, aut alio modo illicito utatur.

41 Ad Energumenos spectat iste Paragraphus, a quo detegitur alia Diaboli malitia, qui non contentus vexandi corpus illius, animam quoque illaqueare studet, ut ad illicitas artes se convertat, consulendo Magos, et maleficos ab Ecclesia damnatos.

Porro id quod non licet Energumeno, neque licere debet Sacerdoti Exorcistae, cui sub poena gravissimi peccati prohibetur rogare Magum, ut tollat maleficium per aliud maleficium, ubi alia via maleficiatus sanari non possit, quia hoc nihil aliud esset quam Daemonis auxilium per Daemonem invocare, Sylvest. *in sum. verb. malef. q. 8.* Barbos. *de Ep. p. 2. alleg. 11. n. 11.* atque hoc vere in *Beelzebub. ejicere Daemonia* dici posset, juxta id quod habemus in *Luc. 11.* per Turbas Christo objugatum fuisse. Dari enim potest casus, in quo maleficium sublatum videatur ab homine malefico, sive Mago, sed haec est mera apparentia; nam Magi semper operantur per incantationes, prout habemus in *Exod. c. 7.* ubi dicitur, quod Pharaon vocavit Sapientes, et maleficos, hoc est Magos, et fecerunt etiam ipsi per incantationes Aegyptiacas ut projectae Virgae verterentur in Dracones, quos Virga Aaron devoravit.

Magi communiter vocantur Sapientes, Philosophi, et Gymnosophistae, quia olim Theologiae, et Philosophiae studiis vacabant, eamque auctoritatem conciliaverunt sibi apud Persas, ut electos quandoque Reges ex numero eorum testetur Herodotus, Funger. *Lex Philol.* quod ipsum confirmat Strabo *Geograph. 1.* cum scribit Sacerdotibus Aegyptiorum, Chaldaeis, Magisque, qui aliis sapientia praestabant, honores, et imperia fuisse delata. Sed cum sint artes cognatae Magia, et Incantatio, hinc est, quod hoc nomen *Magi* apud Latinos, et Graecos nonnisi in vitio ponit coepit, Funger. *ibid.* Et revera hodie cum Diabolo consentiunt, et nonnisi per Diabolicas incantationes operantur, siqui adsint in Orbe Magi, qui certe in Italia vel rariores Phoenice sunt, vel nulli.

Non tantae raritatis sunt *Sagae*. *Saga* interpretatur Anus,